

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DƯƠNG THỊ THÚY

**TỔ CHỨC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC GẮN VỚI
THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC ĐẠI SỐ 10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN – 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DƯƠNG THỊ THÚY

**TỔ CHỨC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC GẮN VỚI
THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC ĐẠI SỐ 10**

Ngành: Lý luận và PPDH bộ môn Toán

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Thị Trinh

THÁI NGUYÊN – 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, được hoàn thành với sự hướng dẫn và giúp đỡ tận tình của nhiều nhà khoa học. Các số liệu, kết quả được trình bày trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả luận văn

Dương Thị Thúy

Xác nhận
của Trưởng khoa chuyên môn

Xác nhận
của người hướng dẫn khoa học

TS. Đỗ Thị Trinh

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Đỗ Thị Trinh. Em xin được bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc đến cô đã tận tình chỉ bảo em trong suốt quá trình làm luận văn.

Em xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu, Khoa Toán, Phòng Đào tạo sau Đại học trường Đại học Sư Phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho em trong suốt quá trình học tập và làm luận văn.

Em xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, các thầy cô giáo trong tổ Toán, các em HS khối 10 trường THPT Bắc Kạn, trường THPT dân lập Hùng Vương, thành phố Bắc Kạn, tỉnh Bắc Kạn đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho em hoàn thành nhiệm vụ nghiên cứu của mình.

Cuối cùng, em xin gửi lời biết ơn sâu sắc đến gia đình, bạn bè, các anh chị học viên lớp Cao học K24 chuyên ngành Lý luận và Phương pháp giảng dạy bộ môn Toán đã luôn động viên khích lệ, giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Do khả năng và thời gian có hạn, mặc dù đã rất cố gắng trong nghiên cứu đề tài và trình bày luận văn, song luận văn cũng không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được sự góp ý của Hội đồng phản biện khoa học, quý thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Em xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 04 năm 2018

Tác giả luận văn

Dương Thị Thúy

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

STT	Viết tắt	Viết đầy đủ
1.	BĐT	Bất đẳng thức
2.	ĐC	Đối chứng
3.	ĐHSP	Đại học sư phạm
4.	GV	Giáo viên
5.	GS.	Giáo sư
6.	GS. TS	Giáo sư - tiến sĩ
7.	GS. TSKH	Giáo sư - tiến sĩ khoa học
8.	HS	Học sinh
9.	SGK	Sách giáo khoa
10.	THCS	Trung học cơ sở
11.	THPT	Trung học phổ thông
12.	TN	Thực nghiệm
13.	VNĐ	Việt Nam đồng

MỤC LỤC

	Trang
Trang phụ bìa	
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Danh mục các chữ viết tắt trong luận văn	iii
Mục lục	iv
Danh mục bảng biểu	v
Danh mục các hình	vi
MỞ ĐẦU	1
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN	4
1.1. Tình huống gắn với thực tiễn trong dạy học môn Toán	5
1.1.1. Thuyết tình huống	5
1.1.2. Thực tiễn và vấn đề thực tiễn	11
1.1.2. Tình huống dạy học gắn với thực tiễn	15
1.2. Mục đích của việc khai thác những tình huống dạy học gắn với thực tiễn vào dạy toán ở trường THPT	16
1.2.1. Khai thác những tình huống dạy học gắn với thực tiễn góp phần hoàn thành mục tiêu, nhiệm vụ dạy học bộ môn Toán ở trường phổ thông trong giai đoạn hiện nay	16
1.2.2. Khai thác những tình huống dạy học gắn với thực tiễn góp phần tích cực hóa trong việc lĩnh hội kiến thức và làm tăng hứng thú học tập cho học sinh	17
1.2.3. Khai thác những tình huống dạy học gắn với thực tiễn góp phần rèn luyện và phát triển các năng lực trí tuệ	19
1.2.4. Khai thác những tình huống dạy học gắn với thực tiễn góp phần bồi dưỡng năng lực vận dụng Toán học vào các bài toán thực tiễn trong cuộc sống	20
1.2.5. Tăng cường liên hệ với thực tiễn góp phần rèn luyện một số thành tố trong cấu trúc năng lực Toán học của học sinh	22

1.3. Thực trạng việc dạy học qua các tình huống gắn với thực tiễn trong môn Toán ở Trường THPT	24
1.3.1. Vấn đề liên hệ với thực tiễn trong chương trình và SGK hiện nay	24
1.3.2. Thực trạng vận dụng tình huống dạy học gắn với thực tiễn trong nhà trường phổ thông hiện nay.....	28
1.4. Tiêu kết chương 1	36
Chương 2. THIẾT KẾ VÀ TỔ CHỨC TÌNH HUỐNG DẠY HỌC GẮN VỚI THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC ĐẠI SỐ 10.....	38
2.1. Nguyên tắc thiết kế tình huống dạy học gắn với thực tiễn.....	38
2.1.1. Tình huống dạy học gắn với thực tiễn vừa phải mang tính giáo dục vừa phải mang tính thực tiễn điển hình	38
2.1.2. Tình huống thực tiễn phải đảm bảo tính linh hoạt, dễ dàng cập nhật, thay thế và bổ sung số liệu.....	39
2.2. Quy trình thiết kế tình huống dạy học gắn với thực tiễn.....	40
2.3. Thiết kế một số tình huống dạy học gắn với thực tiễn trong chương trình Đại số 10	44
2.3.1. Một số tình huống trong dạy học chủ đề mệnh đề, tập hợp	44
2.3.1. Một số tình huống trong dạy học chủ đề Hàm số bậc nhất và bậc hai....	47
2.3.3. Một số tình huống trong dạy học chủ đề Phương trình - hệ phương trình	56
2.3.4. Một số tình huống trong dạy học chủ đề Bất đẳng thức, bất phương trình ...	61
2.3.5. Một số tình huống trong dạy học chủ đề Thống kê.....	65
2.4. Tổ chức tình huống dạy học gắn với thực tiễn trong dạy học Toán ở trường Phổ thông	69
2.4.1. Sử dụng các tình huống dạy học gắn với thực tiễn để gợi động cơ học tập cho học sinh	69
2.4.2. Sử dụng các tình huống dạy học gắn với thực tiễn để học sinh tự phát hiện tri thức trong quá trình hình thành kiến thức mới	72
2.4.3. Sử dụng các tình huống thực tiễn để củng cố kiến thức sau mỗi bài học.....	74

2.4.4. Sử dụng các tình huống thực tiễn trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm	80
2.4.5. Sử dụng bài toán có yếu tố thực tiễn trong kiểm tra đánh giá kết quả học sinh	82
2.5 Tiểu kết chương 2	86
Chương 3 THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM.....	88
3.1 Mục đích, yêu cầu và nội dung thực nghiệm sư phạm.....	88
3.1.1 Mục đích, yêu cầu.....	88
3.1.2 Nội dung và đối tượng thực nghiệm.....	88
3.2. Tổ chức thực nghiệm sư phạm	88
3.2.1 Giáo án thực nghiệm.....	89
3.4. Kết luận chương 3.....	91
KẾT LUẬN.....	92
PHỤ LỤC	

DANH MỤC BẢNG BIỂU

	Trang
Bảng 1.1. Kết quả điều tra câu 1 (đối với GV)	29
Bảng 1.2: Kết quả điều tra câu 2 (đối với GV)	29
Bảng 1.3: Kết quả điều tra câu 3 (đối với GV)	30
Bảng 1.4: Kết quả điều tra câu 4 (đối với GV)	30
Bảng 1.5: Kết quả điều tra câu 5 (đối với GV)	31
Bảng 1.6: Kết quả điều tra câu 6 (đối với GV)	31
Bảng 1.7. Kết quả điều tra câu 1 (đối với HS).....	33
Bảng 1.8. Kết quả điều tra câu 2 (đối với HS).....	33
Bảng 1.9. Kết quả điều tra câu 3 (đối với HS).....	34
Bảng 1.10. Kết quả điều tra câu 4 (đối với HS).....	34
Bảng 1.11. Kết quả điều tra câu 5 (đối với HS).....	35
Bảng 2.1. Tốc độ tăng trưởng kinh tế (GDP) của Việt Nam từ năm 2006 - 2015	50
Bảng 2.2.....	58
Bảng 3.1 Bảng phân bố tần số kết quả của bài kiểm tra 15 phút lớp thực nghiệm (TN) và lớp đối chứng (ĐC)	90
Bảng 3.2 Bảng phân bố về tần suất điểm kiểm tra 15 phút	90
Bảng 3.3 Bảng phân bố tần số kết quả của bài kiểm tra 45 phút lớp thực nghiệm (TN) và lớp đối chứng (ĐC)	90
Bảng 3.4 Bảng phân bố về tần suất điểm kiểm tra 45 phút	90

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 2.1. Biểu đồ trên biểu thị sản lượng khai thác và nuôi trồng thủy sản của Việt Nam năm 1990 – 2002.	52
Hình 2.2	53
Hình 2.3.	55
Hình 2.4	65
Hình 2.5. Một số hình ảnh parabol trong thực tế.....	70
Hình 2.6. Đồ thị của hàm số $y = ax^2$	71